

רע"פ 115/21 - סער לוי צוברי נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 115/21

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: סער לוי צוברי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד ב-עפ"ת 49791-10-20 מיום 23.12.2020 שניתן על ידי השופט העמית י' צלקובניק

בשם המבקש: עו"ד ארז רופא

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופט העמית י' צלקובניק) בעפ"ת 49791-10-20 מיום 23.12.2020, בגדרו נדחה ערעור המבקש על גזר דינו של בית המשפט לתעבורה במחוז מרכז (השופט א' בועז) בפל"א 2950-07-19 מיום 17.9.2020.

2. ביום 19.1.2020 הורשע המבקש על פי הודאתו בעבירות של נהיגה בשכרות, בזמן פסילה, וללא רישיון נהיגה בתוקף, לפי סעיפים 39א, 67, ו-10א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש]; נהיגה משמאל לקו הפרדה רצוף, לפי תקנה 36ג) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961; ונהיגה ברכב ללא פוליסת ביטוח בת-תוקף, לפי סעיף 2א לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.

בכתב האישום תואר, כי ביום 18.1.2017 נשפט המבקש בבית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה, ורישיונו נפסל לתקופה של 36 חודשים. חרף האמור, ביום 5.7.2019 נהג המבקש ביודעו כי הוא פסול מנהיגה, בעודו שיכור, ללא רישיון נהיגה תקף או פוליסת ביטוח בת-תוקף, ועבר משמאל לקו הפרדה רצוף המסומן על פני הכביש.

3. טרם נגזר דינו הופנה המבקש לשירות המבחן לשם עריכת תסקיר בעניינו. בתסקיר מיום 5.7.2020 עמד שירות המבחן על נסיבות חייו המורכבות של המבקש, ועל עברו הפלילי והתעבורתי. צוין, כי במהלך ניהול משפטו שולב המבקש בטיפול לנפגעי התמכרויות, ו"גילה הבנה ורצון לשינוי דפוסי".

אשר להערכת הסיכון בעניינו, שירות המבחן התייחס לחומרת העבירות והישנותן כאשר תלוי ועומד נגד המבקש עונש מאסר מותנה; לנטייתו להשליך את האחריות למעשיו על גורמים חיצוניים; לעובדה שעונשי מאסר בפועל אשר הוטלו עליו בעבר לא הרתיעו אותו מלשוב ולבצע עבירות דומות; ולמאפייני אישיותו. לצד זאת, העריך שירות המבחן כי מתקיימים "גורמי סיכוי לשיקום" המבקש, ובין היתר יציבותו התעסוקתית בשנים האחרונות, והשתלבותו בטיפול ייעודי בהתמכרויות למשך חצי שנה.

בסיכומם של דברים, שירות המבחן בא בהמלצה "לתת עדיפות לפן הטיפולי", תוך הארכת המאסר המותנה התלוי ועומד נגדו, העמדתו בצו מבחן למשך שנה, וענישתו בדרך של 250 שעות לתועלת הציבור.

4. בגזר דינו קבע בית המשפט לתעבורה כי המבקש פגע במידה גבוהה בערכים המוגנים של שמירה על שלום הציבור, ביטחונו ורכושו, ושמירה על שלטון החוק. זאת, כאשר הפר צו שיפוטי האוסר עליו לנהוג ברכב, ונהג בהיותו שיכור באופן שיש בו משום סכנה ממשית לנהגים אחרים ועוברי אורח.

בשים לב למדיניות הענישה הנוהגת ולמכלול נסיבות העניין, נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 7-14 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. לצד זאת, קבע בית המשפט כי לא קיימים שיקולי שיקום שיש בהם כדי להצדיק סטייה מהמתחם שנקבע, שכן "כפי שעולה מהתסקיר אין כל קביעה כי הנאשם [העורר - 'א' א'] 'השתקם' או שקיים 'סיכוי של ממש שישתקם'".

בבואו לגזור את עונשו בתוך המתחם, התחשב בית המשפט לקולא בנסיבותיו האישיות, לרבות מצבו המשפחתי; להודאתו בביצוע העבירות; להשתלבותו בטיפול גמילתי, וניקיונו מסמים בחודשים שקדמו לגזר הדין; וליציבותו התעסוקתית עובר להרשעתו.

מנגד, שקל בית המשפט לחומרא את עברו התעבורתי של המבקש הכולל 25 הרשעות קודמות, כאשר זו הרשעתו השניה בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, השלישית בעבירה של נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים, והשישית בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף - אשר בגינן ריצה בעבר עונשי מאסר בפועל, ואף הוטל עליו עונש מותנה של 10 חודשי מאסר בפועל והתחייבות כספית (ב-פל"א 16-10-320 (בית משפט השלום לתעבורה בפ"ת) מיום 18.1.2017), אשר היו ברי הפעלה בעת ביצוע העבירות. כן נשקלו עברו הפלילי של המבקש, בין היתר, בעבירות רכוש וסמים; והצורך להרתיעו מביצוע עבירות דומות על ידו בעתיד.

לאור כל האמור, "ולפנים משורת הדין" נגזרו על המבקש עונשים של 7 חודשי מאסר בפועל; הפעלת עונש המאסר המותנה שהיה תלוי ועומד נגדו, כאשר 4 חודשי מאסר בפועל ירוצו במצטבר והיתרבחופף, ובסך הכול 11 חודשי מאסר בפועל; 9 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים; 4 שנות פסילת רישיון נהיגה; 6 חודשי פסילת רישיון נהיגה מותנים; והפעלת התחייבות בסך 5,000 ש"ח שנגזרה עליו בעבר.

5. בית המשפט המחוזי דחה את ערעור המבקש על גזר הדין, תוך שקבע כי אומנם המבקש עושה "מאמצים ראויים לשבח להמחיש כי פניו לאפיק הטיפול", ונסיבותיו המשפחתיות אינן פשוטות, ואולם, חומרת מעשיו אשר התבטאה בסיכון עוברי אורח כתוצאה מנהיגתו, לצד זלזולו המובהק בצווים שיפוטיים, מצדיקים הטלת ענישה ממשית בעניינו.

6. מכאן הבקשה שלפניי, שבגדרה נטען, בעיקרו של דבר, כי גדיעת הליך שיקומו של המבקש, תוך סטייה מהמלצת שירות המבחן, תגרום לו לעיוות דין.

לטענת המבקש, כליאתו מאחורי סורג ובריאח בשלב זה, לאחר שילובו המוצלח בטיפול לגמילה מסמים, תפגע הן בו ובמשפחתו הן בחברה כולה, וזאת בשל האינטרס הציבורי בשיקומו. לשיטתו, "גזר הדין החמור נפסק מתוך הנחה, שגויה, שאין סיכוי להליך שיקומי בעניינו של המבקש", ואולם לדבריו, מתסקיר שירות המבחן עולה כי קטיעת ההליך השיקומי בעודו באיבו, תגדיל את הסיכון להישנות ביצוע עבירות דומות מצידו בעתיד.

7. דין הבקשה להידחות.

הלכה ידועה היא כי רשות ערעור "בגלגול שלישי" לא תינתן אלא במקרים נדירים שבהם מתעוררת שאלה משפטית בעלת חשיבות ציבורית החורגת מעניינם של הצדדים להליך, או כאשר עולה חשש ממשי לעיוות דין או אי צדק שנגרם למבקש. זאת ועוד, רשות לערער על חומרת העונש תינתן רק במקרים שבהם העונש חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה המקובלת במקרים דומים (רע"פ 5635/19 יעקובוב נ' מדינת ישראל, בפסקה 9 (4.9.2019)).

הבקשה דנן אינה נמנית עם מקרים אלו, שכן העונש שהושת על המבקש אינו מחמיר עמו, וודאי שאינו חורג ממדיניות הענישה הנוהגת במידה המצדיקה מתן רשות ערעור.

8. בית משפט זה שב ועמד על הצורך בענישה מחמירה בעבירה של נהיגה בשכרות, בהיותה בעלת פוטנציאל לסיכון ממשי עבור ציבור משתמשי הדרך (רע"פ 2669/19 חאמד נ' מדינת ישראל, בפסקה 12 (28.4.2019)); כמו גם על החומרה הגלומה בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, תוך זלזול בצווים שיפוטיים (רע"פ 2910/20 מוחמד נ' מדינת ישראל, בפסקה 11 (7.5.2020); רע"פ 1483/19 ליפשיץ נ' מדינת ישראל, בפסקה 15 (6.3.2019)).

זאת בפרט, כאשר המבקש כבר הורשע בעבר בעבירות אלו והוטלו עליו עונשי מאסר בפועל ומאסר מותנה, אשר לא הרתיעו אותו מלשוב ולבצע את העבירות דנן.

ממילא, איני סבור כי התקיימו טעמים שיש בהם כדי להצדיק את הארכת תקופת המאסר המותנה שנגזר על המבקש, כנדרש בהתאם להוראת סעיף 56(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

9. לא נעלמה מעיניי הדרך שאותה עבר המבקש במסגרת ההליך הטיפולי. חזקה על שירות בתי הסוהר כי ידאגו לשילוב במסגרת מתאימה בעת ריצוי עונש המאסר בפועל שנגזר עליו, כך שיוכל להמשיך במסע שיקומו, למענו ולטובת החברה כולה.

10. הבקשה נדחית אפוא. ממילא מתייתרת הבקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל שנגזר על המבקש.

ניתנה היום, ז' בשבט התשפ"א (20.1.2021).

שׁוֹפֵט
